

NEWSLETTER
PRAWNO-PODATKOWY
DLA CZŁONKÓW KIGPR

AXELO FLASH

LISTOPAD 2025

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Za wcześnie na pierwsze efekty systemu kaucyjnego

System kaucyjny w Polsce działa od 1 października 2025 roku. Po upływie dwóch miesięcy pierwsze obserwacje wskazują, że efekty jego działania są mocno ograniczone, a proces adaptacji trwa.

Powolne pojawianie się butelek i puszek objętych systemem, a także stosunkowo mała liczba punktów przyjmujących opakowania zwrotne sprawiają, że konsumenci często nie mają realnej możliwości uczestnictwa w systemie. „Okres przejściowy” — jak określają to odpowiedzialne za wdrożenie podmioty — trwa nadal. To oznacza, że wiele produktów pozostaje w obrocie w starym modelu, bez oznaczeń, a producenci i detaliści mają dodatkowy czas na dostosowanie się do nowych wymogów.

W ocenie części ekspertów i przedstawicieli sektora detalu to naturalna faza adaptacyjna, realne objęcie systemem większości opakowań oraz skuteczne funkcjonowanie będą możliwe dopiero przy pełnym zaangażowaniu producentów, dystrybutorów i sklepów. Kluczowe znaczenie ma dostępność zwrotnatów oraz prostota procedury zwrotu dla konsumentów — im łatwiej będzie oddać opakowanie, tym większa szansa, że system zyska odbicie w codziennych zakupach. Tymczasem, w większych sklepach (powyżej 200 m²) stopniowo pojawiają się zwrotnaty, ale na sklepowych półkach wciąż dominuje towar bez oznaczeń „kaucja”. W praktyce oznacza to, że wiele opakowań nadal nie podlega zwrotowi, co ogranicza możliwość odzyskania kaucji przez konsumentów.

Z perspektywy środowisk recyklingowych i ekologicznych wprowadzenie systemu kaucyjnego to krok w stronę zwiększonej odzyskiwalności opakowań, lecz jego sukces zależy od kontynuacji procesu — oznakowania nowych opakowań, uprząstaczenia punktów zwrotów oraz zwiększenia świadomości konsumentów. Na razie obserwujemy początkowy etap — a rzeczywiste korzyści dla gospodarki i środowiska będą widoczne dopiero po pełnym wdrożeniu i własnym zaangażowaniu użytkowników systemu.

Senat przyjął nowelizację opłaty cukrowej

Senat zatwierdził nowelizację ustawy o zdrowiu publicznym podnoszącą stawki opłaty cukrowej. Zmiany obejmują napoje dosładzane oraz napoje energetyczne i mają wejść w życie 1 stycznia 2026 roku po podpisaniu przez prezydenta. Ustawa została przyjęta bez poprawek, co kończy etap prac parlamentarnych nad jej treścią.

Nowelizacja przewiduje wzrost opłaty stałej nakładanej na litr napoju zawierającego do pięciu gramów cukru w 100 mililitrach lub słodzików. Jej wysokość wzrośnie z dotychczasowych pięćdziesięciu groszy do siedemdziesięciu groszy. Wzrośnie także opłata zmienna naliczana za każdy gram cukru powyżej wskazanego limitu, która zostanie podniesiona z pięciu do dziesięciu groszy.

Znaczącym elementem nowelizacji jest również zmiana dotycząca napojów energetycznych. Opłata za dodatek kofeiny lub tauryny wzrośnie z dziesięciu groszy do jednego złotego za litr. W konsekwencji maksymalna wysokość obciążenia podatkowego dla jednego litra napoju słodzonego i energetycznego może zwiększyć się z dotychczasowego poziomu około jednego złotego i dwudziestu groszy do około jednego złotego i osiemdziesięciu groszy. Celem zmian jest ograniczenie konsumpcji słodzonych napojów oraz napojów energetycznych, a tym samym poprawa stanu zdrowia publicznego. Ustawodawca wskazuje również na konieczność zwiększenia wpływów do budżetu państwa, co stanowi element szerszego pakietu reform fiskalnych. Jednocześnie konsumenci muszą liczyć się z podwyżkami cen produktów objętych wyższą opłatą.

Wprowadzone zmiany będą miały zastosowanie od początku 2026 roku, o ile ustawa zostanie podpisana.

Etap legislacyjny: ustawa skierowana do podpisu prezydenta.

KSeF 2.0 - udostępniono wersję testową dla podatników

15 listopada 2025 r. Ministerstwo Finansów udostępniło środowisko przedprodukcyjne (Demo) Aplikacji Podatnika KSeF2.0, co pozwala podatnikom przetestować główne funkcje systemu planowanego do uruchomienia od 1 lutego 2026 r. Środowisko Demo działa na prawdziwych danych uwierzytelniających, takich jak NIP, ale wystawiane i odbierane faktury muszą zawierać fikcyjne dane, co oznacza, że ich tworzenie nie niesie konsekwencji podatkowych.

Wersja przedprodukcyjna pozwala wykonywać szereg operacji typowych dla wersji produkcyjnej: wystawianie, odbieranie i przeglądanie faktur oraz dokonywanie korekt w formacie zgodnym z logiczną strukturą FA(3), pobieranie faktur w formatach XML, HTML i PDF oraz korzystanie z UPO (Urzędowego Poświadczenia Odbioru). Umożliwione jest także zarządzanie uprawnieniami użytkowników, wnioskowanie o certyfikaty oraz generowanie tokenów ważnych do końca 2026 r. Dodatkowo aplikacja umożliwia dostęp do faktur w trybie offline, obsługę kodów QR (w tym dostęp do faktury poprzez QR) oraz wizualizację faktury PEF. Środowisko Demo cyklicznie usuwa dane testowe, co ma na celu utrzymanie porządku i zapewnienie warunków zbliżonych do tych, które będą obowiązywać w wersji produkcyjnej.

Według harmonogramu Krajowego Systemu e Faktur (KSeF) wprowadzenie wersji produkcyjnej 2.0 zaplanowano na 1 lutego 2026 r. Udostępnienie środowiska Demo ma pomóc przedsiębiorcom w przejściu na nową wersję systemu, zwłaszcza w kontekście dostosowania programów fakturowania lub integracji z API KSeF 2.0. Resort finansów zapewnia wsparcie techniczne dla użytkowników wersji przedprodukcyjnej – dostępny jest formularz zgłoszeniowy błędów oraz infolinia. Testowanie w środowisku Demo nie wpływa na nadane certyfikaty ani uprawnienia w modułach produkcyjnych systemu KSeF.

Nowe środowisko stwarza przedsiębiorcom możliwość zapoznania się z realnym interfejsem oraz procedurami KSeF 2.0, zanim system stanie się obowiązkowy, co ułatwia przygotowanie techniczne i organizacyjne do nadchodzących zmian.

Estoński CIT – decyzja spółek o kontynuacji ryczału po pierwszym okresie stosowania

Spółki korzystające z estońskiego CIT stoją przed decyzją dot. dalszego opodatkowania – z końcem 2025 r. upłynie pierwszy, czteroletni okres stosowania ryczału od dochodów spółek.

Jeśli spółka chce zachować estoński CIT, nie musi podejmować żadnych czynności formalnych – brak rezygnacji oznacza automatyczne przedłużenie tej formy opodatkowania o kolejne cztery lata. Jeśli zaś zdecyduje się zrezygnować, będzie musiała to zgłosić, a w razie utraty prawa do ryczału powrót do tej formy opodatkowania będzie możliwy dopiero po upływie trzech lat. Konieczność podjęcia decyzji zbiega się w czasie z zapowiadanymi zmianami w Estońskim CIT. Ministerstwo Finansów rozważa m.in. poszerzenie katalogu tzw. ukrytych zysków, a także doprecyzowanie przesłanek utraty prawa do ryczału, co może wpłynąć na korzystność tego rozwiązania w przyszłości.

Estoński CIT został wprowadzony w 2021 roku jako rozwiązanie mające na celu uproszczenie opodatkowania spółek kapitałowych i wspieranie reinwestycji zysków. Podstawową zasadą jest odroczenie momentu opodatkowania – spółka nie płaci podatku od wypracowanego dochodu, dopóki nie zostanie on wypłacony wspólnikom. System był początkowo dostępny dla spółek z ograniczoną liczbą wspólników, spełniających określone warunki kapitałowe i dochodowe, a jego celem było zwiększenie inwestycji i płynności finansowej przedsiębiorstw.

Niższe limity podatkowe w 2026 roku

Od 1 stycznia 2026 r. obowiązywać będą nowe wartości progowe w polskim systemie podatkowym, które dotyczą m.in. statusu małego podatnika, ryczału od przychodów ewidencjonowanych, zwolnienia z VAT oraz rozliczeń kwartalnych. Część wartości nominalnych wyrażona była dotychczas w euro i przeliczenie na złote w wyniku kursu przekłada się na zmniejszenie polskich limitów.

Limit sprzedaży uprawniający do statusu małego podatnika (PIT/CIT) zostanie w 2026 r. obniżony do około 8 517 000 zł (równowartość 2 000 000 euro według kursu NBP z 1 października 2025 r.). Oznacza to, że podatnicy, którzy w 2025 r. przekroczyli tę kwotę, utracą prawo do korzystania z przywilejów wynikających ze statusu małego podatnika.

Również dla ryczału od przychodów ewidencjonowanych przewidziano nowe limity: podstawowy limit przychodów wynosić będzie około 8 517 200 zł, zaś limit uprawniający do kwartalnych wpłat ryczału zostaje ustalony na około 851 720 zł.

W obszarze VAT zmiany mają odmienny kierunek — limit zwolnienia podmiotowego dla małych przedsiębiorców wzrasta z dotychczasowych 200 000 zł do 240 000 zł. Dzięki temu więcej mikrofirm będzie mogło prowadzić działalność bez obowiązku rejestracji jako czynny podatnik VAT.

Zmiany dotyczą także limitów określających uprawnienia do kwartalnych rozliczeń VAT albo metod kasowych — np. status małego podatnika w VAT będzie przysługiwał podatnikowi, którego sprzedaż w 2025 r. nie przekroczyła równowartości 2 000 000 euro, co na rok 2026 wskazuje na próg około 8 517 000 zł.

Spada liczba zagranicznych inwestorów

Od 2024 w Polsce stale odnotowuje się znaczące spowolnienie napływu zagranicznych inwestycji bezpośrednich. Wartość nowych projektów typu greenfield – czyli stworzonych od zera - spadła do około 7,3 miliarda dolarów, co oznacza spadek o ponad połowę w porównaniu z rokiem 2023. Dane te wpisują się w szerszy europejski trend osłabienia aktywności inwestycyjnej, który wynika z pogorszenia koniunktury gospodarczej na kontynencie.

Głównym czynnikiem ograniczającym napływ kapitału do Polski jest spowolnienie gospodarcze w Niemczech, które od lat pozostają najważniejszym inwestorem zagranicznym w Polsce. Niższe tempo wzrostu niemieckiej gospodarki przekłada się bezpośrednio na decyzje inwestycyjne tamtejszych przedsiębiorstw, zwłaszcza w sektorach przemysłowych

i produkcyjnych. Jednocześnie utrzymujące się napięcia geopolityczne, wzrost kosztów energii oraz rosnące stopy procentowe w Europie skutecznie studzą skłonność inwestorów do podejmowania nowych projektów.

Mimo tego negatywnego trendu, Polska nadal pozostaje jednym z kluczowych miejsc lokowania kapitału w Europie Środkowo-Wschodniej. Od początku transformacji ustrojowej kraj przyjął łącznie ponad 360 miliardów dolarów inwestycji zagranicznych, co stanowi blisko 40 procent całkowitego napływu kapitału do regionu.

Dotychczasowa przewaga konkurencyjna Polski – oparta głównie na niskich kosztach pracy i dogodnym położeniu geograficznym – stopniowo traci jednak na znaczeniu. Przyszły wzrost gospodarczy i zdolność do przyciągania inwestycji będą w coraz większym stopniu uzależnione od innowacyjności, automatyzacji i rozwoju technologicznego. W tym kontekście szczególne znaczenie ma sektor zaawansowanych usług dla biznesu, elektromobilności oraz nowych technologii energetycznych.

Spada liczba wydanych wiz pracowniczych

W 2025 roku liczba wiz wydanych cudzoziemcom w celu wykonywania pracy w Polsce znacząco spadła. Według danych Ministerstwa Spraw Zagranicznych, od stycznia do września bieżącego roku polskie konsulaty wydały około 134 tysięcy wiz pracowniczych, czyli o ponad 28 tysięcy mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Oznacza to zahamowanie legalnego napływu obcokrajowców na polski rynek pracy, który przez ostatnie lata był jednym z kluczowych czynników wspierających wzrost gospodarczy.

Za spadkiem liczby wydanych wiz stoją przede wszystkim zmiany w procedurach i zwiększone kontrole konsularne. Po tzw. aferze wizowej z 2023 roku Ministerstwo Spraw Zagranicznych wdrożyło szereg mechanizmów bezpieczeństwa, mających zapobiegać nadużyciom w systemie wizowym. W efekcie proces wydawania dokumentów stał się bardziej restrykcyjny, a czas oczekiwania na decyzję wydłużył się nawet kilkukrotnie. W niektórych krajach, w których polskie placówki konsularne dotąd wydawały najwięcej wiz, np. w Indiach, Nepalu czy na Filipinach, obserwuje się obecnie znaczne ograniczenia w liczbie przyjętych wniosków.

Utrudnienia w dostępie do polskiego rynku pracy mają bezpośredni wpływ na przedsiębiorców. Branże o dużym zapotrzebowaniu na pracowników fizycznych, takie jak budownictwo, logistyka, rolnictwo czy przetwórstwo, zgłaszają coraz większe trudności w pozyskiwaniu rąk do pracy. Długotrwałe utrzymanie obecnych ograniczeń może doprowadzić do wzrostu kosztów zatrudnienia oraz przenoszenia części działalności do innych państw Unii Europejskiej, gdzie procedury są mniej zbiurokratyzowane.

Ministerstwo Finansów zapowiada zmiany w podatku VAT

Jednym z kluczowych elementów projektu jest doprecyzowanie zasad odpowiedzialności solidarnej w VAT. Nowe przepisy mają jasno określić sytuacje, w których nabywca może odpowiadać za zaległości podatkowe sprzedawcy. Celem jest ograniczenie ryzyka nadużyć i jednocześnie zwiększenie pewności prawa dla przedsiębiorców, którzy działają w dobrej wierze. Planowane jest również wprowadzenie szczegółowych regulacji dotyczących tzw. składów VAT, czyli miejsc, w których towary będą mogły być przechowywane bez obowiązku natychmiastowego rozliczenia podatku.

Projekt przewiduje również dostosowanie przepisów dotyczących miejsca dostawy energii do aktualnych wymogów unijnych, a także modyfikacje w zakresie procedur e-odpraw w ramach systemu Tax Free. Zmiany mają na celu usprawnienie obsługi podróżnych spoza Unii Europejskiej oraz uproszczenie obowiązków przedsiębiorców uczestniczących w tej procedurze. Dodatkowo, planowane są korekty w przepisach dotyczących nadawania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i ewidencji podatników, co ma poprawić spójność systemu rejestracji podmiotów gospodarczych. Część rozwiązań ma zacząć obowiązywać od 1 lipca 2026 r., jednak dla niektórych obszarów, w szczególności dotyczących składów VAT i zmian w zakresie NIP, termin wejścia w życie przesunięto na 1 stycznia 2027 r. Zmiany te wpisują się w szerszy proces reformy podatków pośrednich, którego celem jest uproszczenie i cyfryzacja systemu podatkowego, a także dostosowanie krajowych przepisów do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Etap legislacyjny: opublikowano projekt ustawy.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Dopłaty pracodawcy do zakwaterowania pracowników podlegają składkom ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w interpretacji indywidualnej z dnia 17 września 2025 r. (znak DI/100000/43/684/2025) stwierdził, że dopłata przez pracodawcę do zakwaterowania pracownika podlega oskładkowaniu. W rozpatrywanym stanie faktycznym firma najmowała obiekt mieszkaniowy i udostępniała go pracownikom. Pracownicy częściowo pokrywają miesięczne koszty najmu poprzez potrącenie z wynagrodzenia netto, a pozostały koszt ponosił pracodawca. ZUS uznał, że taka dopłata stanowi świadczenie w naturze i powinna być wliczana do podstawy wymiaru składek społecznych.

W ocenie ZUS w omawianym stanie faktycznym nie ma zastosowania zwolnienie przewidziane w przepisach regulujących podstawę składek, ponieważ pracownik nie tylko korzysta z zakwaterowania, lecz faktycznie ponosi część kosztów, a decyzja o dostępie do lokali leży po stronie pracodawcy. ZUS podkreśla, że korzyść wynikająca z zakwaterowania nie została przyznana w formie uprawnienia w regulaminie, lecz jest warunkowo uzależniona od częściowej opłaty przez pracownika – co wyklucza automatyczne zwolnienie z oskładkowania.

Przy wyliczaniu podstawy składek ZUS zaleca dzielenie wartości świadczenia pieniężnego przypisanego do zakwaterowania pomiędzy pracowników korzystających z tego samego lokalu, jeśli miejsca są współdzielone. W praktyce oznacza to, że wartość dopłaty pomiędzy wszystkich pracowników powinna być proporcjonalnie rozłożona, a nie traktowana jako indywidualna korzyść jednego pracownika.

Podstawa prawna: Interpretacja ZUS z 17 września 2025 r., znak DI/100000/43/684/2025

Wyjazdy szkoleniowe zarządu z atrakcjami turystycznymi – stanowisko Dyrektora KIS

Najnowsze stanowisko organów podatkowych potwierdza, że wyjazd szkoleniowy dla kadry zarządzającej, obejmujący również atrakcje turystyczne, może zostać uznany za koszt uzyskania przychodu – pod warunkiem, że szkolenie stanowi dominujący cel wyjazdu.

W interpretacji Dyrektor KIS zaakceptował scenariusz, w którym pięciodniowy wyjazd służbowy dla zarządu obejmował sześć godzin zajęć dziennie oraz atrakcje turystyczne, takie jak rejs i zwiedzanie. Organ podatkowy uznał, że mimo iż częściowe wydatki służą relaksowi i integracji, występowanie elementów rekreacyjnych nie wyklucza uznania kosztów za podatkowe, o ile są one wtórne wobec szkoleniowego charakteru wyjazdu i właściwie dokumentowane. Kluczowe znaczenie ma wykazanie, że cele edukacyjne przeważają nad wypoczynkowo-integracyjnymi.

Takie podejście wpisuje się w wcześniejsze interpretacje i orzeczenia, w których Krajowa Informacja Skarbowa oraz sądy administracyjne akceptowały zaliczanie wydatków na szkolenia zagraniczne do kosztów uzyskania przychodów. Koszty podróży, zakwaterowania czy utrzymania w trakcie szkolenia mogą być uznane za podatkowe, pod warunkiem, że poniesiono je w celu podniesienia kwalifikacji kadry i istnieje dokumentacja potwierdzająca związek z działalnością podmiotu.

Dyrektor KIS podkreślił, że spółka organizując wyjazd szkoleniowy dla członków zarządu, powinna zadbać o sporządzenie programu szkolenia z jasno określonymi godzinami nauki oraz odpowiednią dokumentację potwierdzającą jego rzeczywisty charakter. Wydatki traktowane jako reprezentacja (np. czysto rozrywkowe) mogą nie zostać zaliczone do kosztów podatkowych, jeśli nie zostaną właściwie uzasadnione.

Podstawa prawna: Pismo z dnia 24 października 2025 r. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, znak 0114-KDIP2-2.4010.429.2025.4.PK

Korzyści z połączenia spółek nie zawsze oznaczają obejście prawa

W jednej ze spraw dotyczących restrukturyzacji grupy kapitałowej spółka wystąpiła o opinię zabezpieczającą do KAS, wskazując, że planowane połączenie z podmiotami zależnymi ma uzasadnienie ekonomiczne. Organ jednoznacznie potwierdził, że uzyskanie korzyści podatkowych w wyniku połączenia nie oznacza automatycznie, iż mamy do czynienia z działaniem mającym na celu unikanie opodatkowania — nie zachodzą zatem przesłanki zastosowania klauzuli przeciwko obejściu prawa (art. 119a § 1 Ordynacja podatkowa). Wskazano przy tym, że kluczowe znaczenie ma autentyczne uzasadnienie gospodarcze planowanej transakcji, a nie sam fakt osiągnięcia efektów podatkowych.

Analiza danych wskazuje, że w praktyce organy podatkowe przyjmują scenariusze połączeń spółek jako neutralne podatkowo, o ile towarzyszą im racjonalne powody ekonomiczne — np. uproszczenie struktury czy ograniczenie kosztów administracyjnych — i gdy nie zostaną ustalone dowody na sztuczność działań. W takim układzie korzyści podatkowe związane z połączeniem — takie jak brak przychodu wynikającego z art. 12 ust. 1 pkt 7 lub 8 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (ustawa o CIT) — nie są automatycznie podważane przez organ podatkowy.

Warto zaznaczyć, że chociaż osiągnięcie korzyści podatkowych nie stanowi samo w sobie przesłanki negatywnej, to warunkiem jest rzetelna i całościowa dokumentacja planu restrukturyzacji oraz wskazanie jego realnych ekonomicznych celów. W konsekwencji przedsiębiorcy planujący połączenia spółek powinni zadbać o przygotowanie wniosku o opinię zabezpieczającą lub analogiczną analizę podatkową, aby zminimalizować ryzyko zakwestionowania transakcji przez organy.

Podstawa prawna: Opinia zabezpieczająca Szefa KAS z dnia 2 września 2025 r., nr DKP1.8082.8.2024

Ministerstwo Finansów wskazało najczęstsze przypadki przyznawania ulg podatkowych

W odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich Ministerstwo Finansów przedstawiło dane dotyczące stosowania ulg w zapłacie podatków przez urzędy skarbowe. Z przekazanych informacji wynika, że organy podatkowe najczęściej przychylają się do wniosków dotyczących podatków VAT i PIT, podczas gdy w przypadku podatku CIT decyzje pozytywne dla podatników wydawane są znacznie rzadziej.

Podstawą prawną udzielania ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych są przepisy art. 67a–67e ustawy z 26 lipca 1991 r. – Ordynacja podatkowa. Na ich podstawie podatnicy mogą ubiegać się o odroczenie terminu płatności podatku, rozłożenie należności na raty, a także – w szczególnych przypadkach – o umorzenie podatku lub odsetek. Warunkiem zastosowania ulgi jest wykazanie istnienia ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, co powoduje, że decyzje o umorzeniu są podejmowane wyjątkowo.

W analizowanym okresie urzędy skarbowe wydały około 11,3 tysiąca decyzji dotyczących rozłożenia podatków lub zaległości na raty w zakresie VAT, PIT i CIT. Około 77 procent z nich było decyzjami pozytywnymi dla podatników. W odniesieniu do odroczenia terminu płatności wydano 1367 decyzji, z czego około 60 procent zakończyło się przyznaniem ulgi. W przypadku wniosków o umorzenie zobowiązań podatkowych wydano 1364 decyzje, przy czym mniej niż jedna piąta z nich była korzystna dla wnioskodawców.

Z danych Ministerstwa Finansów wynika również, że organy podatkowe z większą ostrożnością podchodzą do wniosków o umorzenie należności, traktując je jako rozwiązanie ostateczne. Najczęściej pozytywnie rozpatrywane są natomiast wnioski o rozłożenie płatności na raty lub odroczenie terminu zapłaty, co ma na celu ułatwienie podatnikom regulowania zobowiązań bez konieczności umarzania należności wobec organu podatkowego.

W planach znajduje się także zmiana przepisów, która może wpłynąć na zakres stosowania ulg w przyszłości. Projekt nowelizacji Ordynacji podatkowej przewiduje, że od 1 lipca 2026 roku urzędy skarbowe będą mogły umarzać podatek jeszcze przed upływem terminu jego płatności, co może zwiększyć elastyczność organów w zakresie stosowania ulg podatkowych.

Nowe zasady w Ordynacji podatkowej: większa ochrona podatników, ale z wyjątkami

4 listopada weszły w życie zmiany w Ordynacji podatkowej, wynikające z dwóch nowelizacji opublikowanych w Dzienniku Ustaw (poz. 1414 i 1417). Nowe przepisy wprowadzają szereg modyfikacji, które mają na celu poprawę sytuacji podatników w relacjach z organami skarbowymi. Jednym z kluczowych rozwiązań jest rozszerzenie zasady *in dubio pro tributario*, zgodnie z którą wątpliwości co do stanu faktycznego w postępowaniach wszczętych z urzędu mają być rozstrzygane na korzyść podatnika. Celem tej zmiany jest zwiększenie ochrony uczestników postępowań podatkowych i ograniczenie dowolności interpretacyjnej po stronie organów.

Nowelizacja wprowadza także ograniczenie naliczania odsetek za zwłokę w przypadkach, gdy kontrola podatkowa trwa dłużej niż sześć miesięcy. Zmiana ta ma zapobiec przedłużaniu czynności kontrolnych bez uzasadnionej potrzeby oraz zachęcać administrację skarbową do bardziej efektywnego prowadzenia postępowań. Ma to stanowić element szerszej reformy zmierzającej do zrównoważenia interesów fiskusa i podatników.

Ekspert zwracają jednak uwagę, że pomimo deklarowanego celu poprawy sytuacji podatników, praktyczne zastosowanie nowych regulacji może być ograniczone. Ustawodawca przewidział bowiem wyjątki od nowych zasad, odwołując się do pojęć takich jak „ważny interes państwa” czy „istotny interes publiczny”. Takie nieostre sformułowania mogą w praktyce prowadzić do zachowania przez organy podatkowe szerokiej swobody w stosowaniu przepisów, co podważa skuteczność wprowadzanych gwarancji. W konsekwencji, choć zmiany w Ordynacji podatkowej są postrzegane jako krok w stronę bardziej przyjaznego podatnikom systemu, eksperci pozostają ostrożni w ocenach. Ich zdaniem rzeczywisty wpływ nowych przepisów będzie można ocenić dopiero po kilku miesiącach ich obowiązywania, kiedy pojawią się pierwsze orzeczenia sądów i praktyczne interpretacje organów podatkowych.

Etap legislacyjny: obowiązuje.

WYROKI SĄDOWE

Aport do spółki komandytowo-akcyjnej a opodatkowanie – sąd po stronie podatników

Analizowana kwestia dotyczyła wniesienia aportu (wkładu niepieniężnego) do spółki komandytowo-akcyjnej i jego konsekwencji podatkowych, w szczególności w kontekście podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC) oraz VAT. Według orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego, spółka komandytowo-akcyjna – pomimo formalnego zaklasyfikowania jej jako spółki osobowej – powinna być traktowana do celów PCC jako spółka kapitałowa. To stanowisko ma znaczenie przy ocenie opodatkowania wkładów niepieniężnych.

W praktyce sądy administracyjne potwierdzały, że jeżeli aport jest objęty VAT, to nie zachodzi obowiązek zapłaty PCC. Wynika to z faktu, że przepisy ustawy o PCC przewidują wyłączenie opodatkowania dla czynności podlegających VAT w odniesieniu do spółek kapitałowych. Taka interpretacja eliminuje podwójne obciążenie podatkowe przy jednoczesnym stosowaniu VAT i PCC.

Ponadto, aktualne orzecznictwo wskazuje, że wniesienie wkładu niepieniężnego przez wspólnika (np. komplementariusza) w postaci nieruchomości nie generuje przychodu u innych wspólników w momencie wniesienia. Organy podatkowe oraz sądy administracyjne wskazują, że nie dochodzi do zbycia w rozumieniu przepisów PIT, co sprawia, że wspólnicy nie uzyskują natychmiastowego przychodu z tytułu objęcia akcji w zamian za aport.

Z punktu widzenia PCC, istotna jest struktura kapitału SKA. Sąd przyjmuje, że opodatkowaniu PCC podlega tylko ta część wkładu, która jest przekazana na kapitał zakładowy, a nie ta wnoszona na kapitał zapasowy. Oznacza to, że aport może być rozdzielony pomiędzy różne fundusze spółki, a część przekazana na kapitał zapasowy może nie podlegać PCC, jeżeli cała czynność podlega VAT.

W świetle tych regulacji, wniesienie aportu do SKA przez wspólnika może być wykorzystywane jako narzędzie strukturyzacji finansowej.

Podstawa prawna: wyrok NSA z 23 października 2025 r., sygn. akt III FSK 697/24

PIT od zaliczek na zysk w spółkach komandytowych – wyrok NSA

7 października 2025 r. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że obowiązek pobierania zaliczek PIT od wypłat zaliczek na zysk dla komplementariuszy spółki komandytowej jest nieuzasadniony.

Spór dotyczył interpretacji przepisów dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych oraz obowiązków płatnika w spółkach komandytowych. Wątpliwości dotyczyły faktu wypłacenia zaliczek w trakcie roku podatkowego – zdaniem sądu nie odzwierciedlają one ostatecznego dochodu komplementariusza, który może ulec zmianie w wyniku rozliczeń rocznych spółki.

NSA podkreślił, że przepisy prawa podatkowego przewidują pobór zaliczek PIT w sytuacjach, gdy można w sposób pewny określić podstawę opodatkowania. W przypadku wypłat zaliczek na zysk komplementariuszy spółki komandytowej takie określenie jest niemożliwe przed zakończeniem roku obrotowego.

W praktyce oznacza to, że wcześniejsze obciążanie podatkiem może prowadzić do sytuacji, w której komplementariusz zapłaci zaliczkę od kwoty, która nie odpowiada rzeczywistemu dochodowi osiągniętemu w danym roku podatkowym. Sąd zwrócił również uwagę na praktykę organów podatkowych, które w przeszłości wymagały od spółek komandytowych bieżącego poboru zaliczek PIT przy każdej wypłacie zaliczki na zysk.

NSA stwierdził, że tego rodzaju procedura nie spełnia funkcji prewencyjnej ani fiskalnej, ponieważ dochód komplementariusza w trakcie roku może ulec zmianie w wyniku korekt bilansowych, kosztów uzyskania przychodów czy podziału zysku wśród pozostałych wspólników.

NSA w swoim uzasadnieniu odniósł się do istotnej różnicy między spółkami komandytowymi a innymi podmiotami, w których zaliczki PIT mogą być pobierane na bieżąco.

Sąd podkreślił, że charakter prawny wypłat zaliczek na zysk w spółce komandytowej, jako części udziału w zyskach dopiero ostatecznie ustalanych po zakończeniu roku, wyklucza stosowanie analogicznych mechanizmów, jakie obowiązują w przypadku np. wynagrodzeń czy dywidend w innych formach prawnych.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z dnia 7 października 2025 r., sygn. II FSK 81/23

Przeniesienie prawa do budynku nie jest neutralne podatkowo

Przekazanie budynku wzniesionego na cudzym gruncie to „dostawa towaru” w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług, co potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 23 października 2025 r. (sygn. akt I FSK 1283/22).

Sprawa dotyczyła sytuacji, w której dzierżawca wybudował budynek na wydzierżawionym gruncie, a następnie przekazał go właścicielowi wraz z prawem rozporządzania obiektem.

Sąd uznał, że mimo iż budynek formalnie stanowi część składową gruntu – i tym samym prawo własności gruntu obejmuje również budynek – w kontekście VAT istotne jest „ekonomiczne rozporządzanie towarem jak właściciel”. W konsekwencji przekazanie takiego budynku zostało zakwalifikowane jako dostawa towaru na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy o VAT.

Zgodnie z motywem orzeczenia, kluczowe było to, czy obiekt mógł być traktowany jako „towar” w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o VAT oraz czy doszło do przeniesienia prawa do rozporządzania tym obiektem jak właściciel – co zostało potwierdzone. Sąd podkreślił, że sama własność gruntu nie przesądza o tym, że dostawy nie ma – liczy się możliwość faktycznego dysponowania budynkiem.

Orzeczenie ma znaczenie praktyczne dla inwestorów i podatników, którzy wznoszą budynki na cudzym gruncie i następnie przekazują je właścicielowi – w takich przypadkach należy rozważyć opodatkowanie VAT i możliwość zastosowania zwolnienia przedmiotowego z art 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT.

W niektórych sytuacjach możliwe jest skorzystanie ze zwolnienia, jeśli zostały spełnione warunki ustawowe, m.in. upłynął odpowiedni okres od zasiedlenia budynku i nie jest to pierwsze jego zasiedlenie.

Podstawa prawna: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 23 października 2025 r., sygn. akt I FSK 1283/22

Uzupełniające przeznaczenie gruntu nie odbiera prawa do zwolnienia z VAT

W sytuacjach, gdy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (MPZP) teren ma przeznaczenie zasadnicze niebędące pod zabudowę (np. zieleni urządzonej), a równocześnie przewiduje się możliwość wzniesienia obiektów jedynie pomocniczych lub dopełniających tej funkcji, takie usytuowanie nie przesądza automatycznie utraty zwolnienia z VAT z art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług – orzekł NSA.

Sprawa dotyczyła nieruchomości gruntowych, których podstawowe przeznaczenie w MPZP zostało określone jako teren zieleni urządzonej, natomiast plan przewidywał dopuszczenie elementów zabudowy dodatkowej, jak infrastruktura sportowo-rekreacyjna czy parkingi. Organ podatkowy uznał, że takie uzupełniające funkcje czynią teren „budowlanym”, a w konsekwencji dostawa podlega VAT. Sąd, a ostatecznie również Naczelny Sąd Administracyjny, stwierdził jednak, że decydujące znaczenie ma podstawowe przeznaczenie gruntu, a nie fakt dopuszczenia zabudowy uzupełniającej — dlatego działka w analizowanym stanie faktycznym spełniła warunki zwolnienia z VAT jako teren niezabudowany nie-budowlany.

Zgodnie z uzasadnieniem sądu, uzupełniające przeznaczenie ma funkcję podporządkowaną wobec głównej funkcji gruntu i nie zmienia jego klasyfikacji jako terenu niezabudowanego innego niż pod zabudowę. W konsekwencji podatnik mógł skorzystać ze zwolnienia z VAT, mimo że plan miejscowy dopuszczał pewne budowle podporządkowane podstawowej funkcji terenu rekreacyjnego.

Stanowisko to ma istotne znaczenie praktyczne dla podmiotów dokonujących transakcji nieruchomościowych. W związku z tym kluczowe staje się rzetelne ustalenie podstawowego przeznaczenia terenu określonego w MPZP oraz odpowiednia dokumentacja potwierdzająca, że przewidziane obiekty mają charakter pomocniczy wobec głównej funkcji gruntu. W sytuacjach wątpliwych rekomendowane jest wystąpienie o interpretację indywidualną lub przeprowadzenie dogłębnej analizy planu zagospodarowania.

Podstawa prawna: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 października 2025 r., sygn. akt I FSK 1180/22.

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.